

GUEO-101 Démarches de recherche qualitative en didactique des langues cultures

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ ΣΧΟΛΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΓΑΛΛΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΚΑΙ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ – ΚΟΙΝΟ ΕΛΛΗΝΟΓΑΛΛΙΚΟ ΠΜΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	7 ^ο - Β' ΚΥΚΛΟΣ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	GUEO-101	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΕΑΡΙΝΟ (Β')
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Μέθοδοι ποιοτικών ερευνών στη διδακτική των γλωσσών-πολιτισμών (Démarches de recherche qualitative en didactique des langues-cultures)		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	2	3	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδικευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	Ειδικού υποβάθρου, ανάπτυξης δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΓΑΛΛΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/courses/FRL599/		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα</p> <p>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</p> <p>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
--

Περιγράμματα Μαθημάτων Κοινού Ελληνογαλλικού ΠΜΣ «Διδασκαλία ξένων γλωσσών στην Ευρώπη: εκπαίδευση στη γλωσσική και πολιτισμική διαφορετικότητα των σχολικών πληθυσμών»

Γνώσεις

- Θεωρητικές γνώσεις για την ποιοτική έρευνα

Δεξιότητες

- Εφαρμογή των θεωρητικών γνώσεων στον σχεδιασμό μιας ποιοτικής έρευνας
- Αποδελτίωση και παρουσίαση βιβλιογραφικών πηγών

Ικανότητες

- Υλοποίηση ποιοτικής έρευνας
- Ανάλυση των δεδομένων
- Ερμηνευτική αποτελεσμάτων

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

.....

Άλλες...

.....

- Σχεδιασμός και διεξαγωγή έρευνας με βάση δεοντολογικό κώδικα
- Λήψη αποφάσεων για τη διεξαγωγή έρευνας στην εκπαίδευση
- Ανάπτυξη της ερευνητικής ικανότητας των εκπαιδευομένων
- Προαγωγή της διαπολιτισμικότητας και της πολυγλωσσίας
- Ανάπτυξη της κριτικής και αυτοκριτικής
- Ενίσχυση της αυτόνομης μάθησης και της αυτενέργειας
- Χρήση εξειδικευμένων λογισμικών για την επεξεργασία των δεδομένων

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Cours 1: Sensibilisation aux principes d'une recherche qualitative

Cours 2: Principes fondamentaux des recherches qualitatives

Cours 3: Photovoice : un exemple de recherche qualitative

Cours 4: Le dessin réflexif en tant qu'outil de recherche qualitative

Cours 5: La littératie en classe de langue

Cours 6: La problématique d'un mémoire; la question de recherche; organisation de la recherche

Cours 7: Différents types de recherche qualitative : l'étude de cas, la recherche ethnographique, la recherche-action

Cours 8: Démarches d'analyse qualitative

Cours 9: L'analyse d'explicitation

Cours 10: L'interprétation des résultats

Cours 11: L'introduction et la conclusion d'un mémoire, la synthèse et la discussion

Cours 12: La recherche et la Pédagogie des multi-littéracies

Cours 13: Récapitulation

Περιγράμματα Μαθημάτων Κοινού Ελληνογαλλικού ΠΜΣ «Διδασκαλία ξένων γλωσσών στην Ευρώπη: εκπαίδευση στη γλωσσική και πολιτισμική διαφορετικότητα των σχολικών πληθυσμών»

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</p>	<p>Πρόσωπο με πρόσωπο</p>													
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>	<p>Χρήση νέων τεχνολογιών για τη διδασκαλία και την επικοινωνία με τους φοιτητές. Χρήση εξειδικευμένων λογισμικών για την ποιοτική ανάλυση</p>													
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="638 568 979 636">Δραστηριότητα</th> <th data-bbox="979 568 1315 636">Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="638 636 979 703">Εκπόνηση ατομικών δραστηριοτήτων</td> <td data-bbox="979 636 1315 703">20</td> </tr> <tr> <td data-bbox="638 703 979 770">Εκπόνηση ομαδικών δραστηριοτήτων</td> <td data-bbox="979 703 1315 770">30</td> </tr> <tr> <td data-bbox="638 770 979 882">Σχεδιασμός και υλοποίηση μικρής έρευνας</td> <td data-bbox="979 770 1315 882">30</td> </tr> <tr> <td data-bbox="638 882 979 927">Σεμινάρια, διαλέξεις</td> <td data-bbox="979 882 1315 927">10</td> </tr> <tr> <td data-bbox="638 927 979 965">Σύνολο Μαθήματος</td> <td data-bbox="979 927 1315 965">90</td> </tr> </tbody> </table>		Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Εκπόνηση ατομικών δραστηριοτήτων	20	Εκπόνηση ομαδικών δραστηριοτήτων	30	Σχεδιασμός και υλοποίηση μικρής έρευνας	30	Σεμινάρια, διαλέξεις	10	Σύνολο Μαθήματος	90
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου													
Εκπόνηση ατομικών δραστηριοτήτων	20													
Εκπόνηση ομαδικών δραστηριοτήτων	30													
Σχεδιασμός και υλοποίηση μικρής έρευνας	30													
Σεμινάρια, διαλέξεις	10													
Σύνολο Μαθήματος	90													
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>Οι φοιτητές αξιολογούνται στο μάθημα καθόλη τη διάρκεια του εξαμήνου μέσω δραστηριοτήτων (π.χ. πραγματοποίηση μικρής έρευνας, διατύπωση της προβληματικής μιας έρευνας, ανάλυση των δεδομένων και παρουσίασης των αποτελεσμάτων κ.λπ.) Κάθε εργασία ή δραστηριότητα αξιολογούνται βάσει συγκεκριμένων κριτηρίων που δίνονται στους φοιτητές μαζί με το θέμα</p>													

(4) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

<p>- Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Andry, T. (2020). Visualisation de données et design émotionnel peuvent-ils se conjuguer? <i>Communiquer. Revue de communication sociale et publique</i>. DOI: 10.4000/communiquer.5337 • Bardin, L. (1998). <i>L'analyse de contenu</i> (9e éd.). Paris : PUF. • Blanchet, Ph. & Chardenet P. (2011). <i>Guide pour la recherche en didactique des langues et des cultures : approches contextualisées</i> Éditions des archives contemporaines; Agence universitaire de la francophonie (Montréal), pp.509, 978-2-813000-48-4. fihal-01436588f. • (de) Bonville, J. (2006). Lexique. Dans :J. de Bonville, <i>L'analyse de contenu des médias: De la problématique au traitement statistique</i> (pp. 399-416). Louvain-la-Neuve: De Boeck Supérieur.

- Bulmer, M. (1979). Concepts in the analysis of qualitative data. *Sociological Review*, 27(4), 651-677.
- Castellotti, V. & Moore, D. (2002). Représentations sociales des langues et enseignements, Conseil de l'Europe.
- Catalano, T., Shende, M., & Suh, E. K. (2018). Developing multilingual pedagogies and research through language study and reflection. *International Journal of Multilingualism*, 15, 1-18.
- Creswell, J. (2018). *Research design: qualitative, quantitative, and mixed methods approaches*. Sage.
- Fairclough, N., & Wodak, R. (1997). Critical discourse analysis. Dans T. A. Van Dijk (Ed.), *Discourse as social interaction : Discourse studies*. Vol. 2 (p. 258-284). London : Sage.
- Gordon, S. (2008). Collaborative action research: Developing professional learning communities. College Press.
- Gordon, S. (2008). Collaborative action research: Developing professional learning communities. College Press.
- Kemmis, S., & McTaggart, R. (2000). Participatory action research. In N. K. Denzin, & Y. S. Lincoln (Eds.), *Handbook of qualitative research* (2nd ed., pp. 567-607). Sage.
- Krumm, Hans J. (2011). Multilingualism and Subjectivity: Language Portraits, by Multilingual Children. In G. Zarate, D. Lévy, & Cl. Kramersch (Eds.), *Handbook of Multilingualism and Multiculturalism* (pp.101–104), Archives Contemporaines.
- Molinié, M. *Biographie langagière et apprentissage plurilingue*, (2006). *Le français dans le monde. Recherches et applications*. <halshs-01224908>
- Molinié, M. (2009). Le dessin réflexif: élément d'une herméneutique du sujet plurilingue. Centre de Recherche Textes et Francophonies. Université de Cergy-Pontoise, CRTF.
- Morrissette, J. (2010). « Une perspective interactionniste », *SociologieS*, URL: <http://journals.openedition.org/sociologies/3028>; DOI:
- Morrissette J., Demazière D. et Pepin M. *Vigilance ethnographique et réflexivité méthodologique*, (2014) *Recherches qualitatives*, Vol.33(1) recherche-qualitative.qc.ca/revue.html.
- Negura, L. (2006). « L'analyse de contenu dans l'étude des représentations sociales», *SociologieS*. URL : <http://journals.openedition.org/sociologies/993> ;
- Prasad, G. (2014). Portraits of Plurilingualism in a French International School in Toronto: Exploring the Role of Visual Methods to Access Students' Representations of Their Linguistically Diverse Identities. *The Canadian Journal of Applied Linguistics*, 17(1), 51–77.
- Vandette, M.-P., Gosselin, J. & Valiquette-Tessier, S.-C. (2014). « Vers la réussite »: utilisation de Photovoice pour témoigner de l'expérience des mères monoparentales vivant dans un contexte défavorisé. *Nouvelles pratiques sociales*, 27 (1), 168–188. <https://doi.org/10.7202/1033625ar>.

- Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

- *L'analyse qualitative en sciences humaines et sociales*, Armand Colin.

Περιγράμματα Μαθημάτων Κοινού Ελληνογαλλικού ΠΜΣ «Διδασκαλία ξένων γλωσσών στην
Ευρώπη: εκπαίδευση στη γλωσσική και πολιτισμική διαφορετικότητα των σχολικών
πληθυσμών»

- *La démarche qualité dans la recherche publique et l'enseignement supérieur*, Éditions Quae.
- *Cahiers internationaux de sociolinguistique*, L'Harmattan.
- *Spécificités*, Cairn.
- *Cahiers de l'action*, Institut international de la jeunesse et de l'éducation populaire.
- *Revue française de pédagogie*, De Boeck.